

Heli ja valgusskulptuur **KOODA**

„2008. aastal valminud viimases Eesti punases nimestikus tunnistati haudelinnuna Eestis väljasurnud liikideks rabapistrik, punakurk-kaur, veetallaja ja habekakk (viimane liik on nüüdseks küll uuesti pesitsema asunud). Kõige ohustatumateks liikideks hinnati meil pesitsevatest linnuliikidest suur-konnakotkas, madu-kotkas, must-harksaba, tuttlööke, merivart, siniraag, järvekaur, must-toonekurg, tõmmukajakas, rabapüü, roherähn, niidurüdi, tutkas ja sooräts. Läbirändajatest on eriti ohustatud liigiks väike-laukhani ja meil talvitavatest merelindudest kirjuhahk. Ohualdiste liikide kategooriasse kuulub 22 ja ohulähiste liikide hulka 32 linnuliiki. 2019. aastal algas ohustatuse hinnangute uuendamine. Eesti linnuliikide ohustatuse hindamist korraldab Eesti Ornitoloogiaühing.“

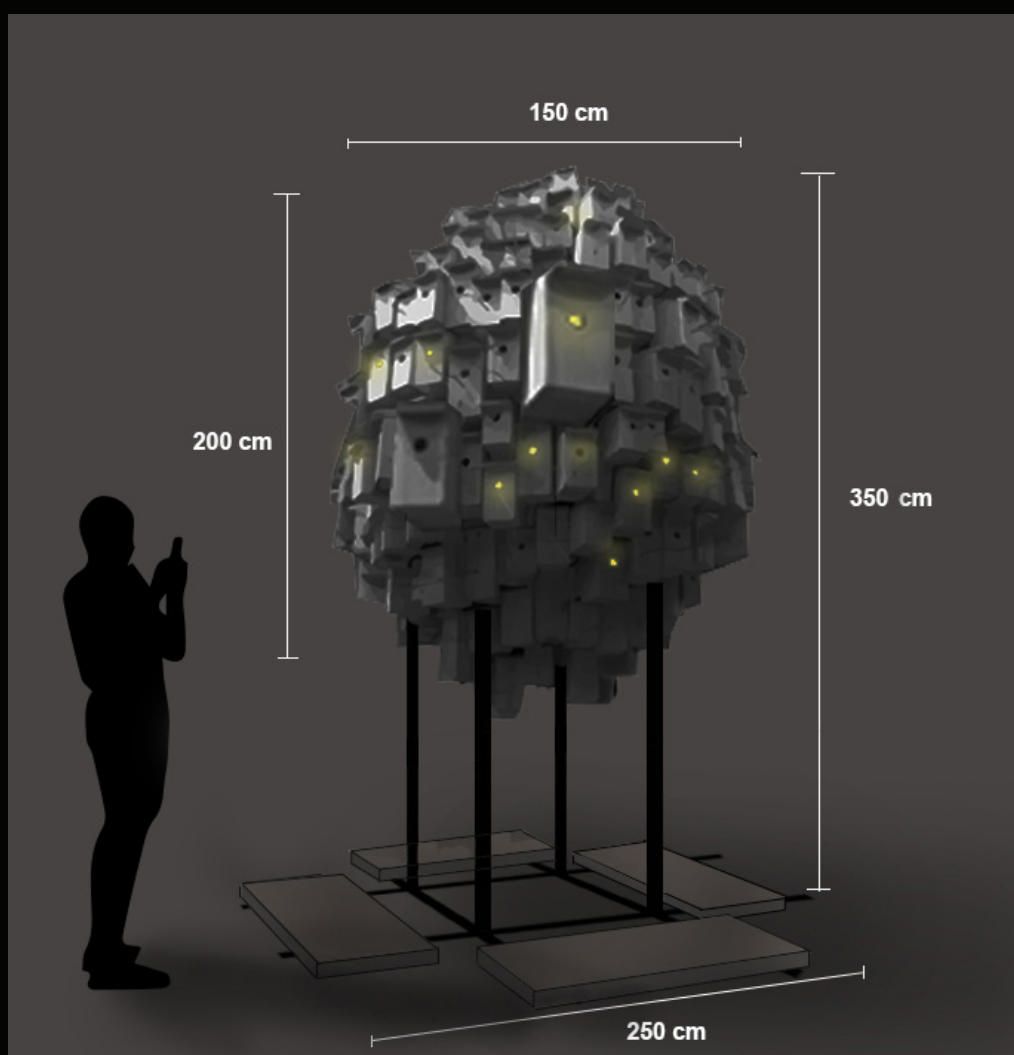
Teose eesmärgiks on tekitada unikaalne helimaastik Eestis kadunud ja ohustatud linnuliikide laulust. Igal linnul on ainulaadne heli-rütm on kõla, mis on taastatud kasutades digitaalseid heligeneraatoreid. Kadunud linnuliikide puhul on tegemist helide sünteesimisega, mille aluseks on võetud lindistused linnulaulust, mis on muudetud tekstiks ja omakorda taasgenereeritud digitaalselt heliks. Heliinstallatsioon on sümbioos tehiskirjanduse ja päris linnulaulust.

Teos on ainulaadne, kuna kõik helifailid mängivad juhuslikkuse režiimis ja linnu kooslused on täiesti kordumatud. Mõnes mõttes on see teos justkui elav organism, mille üürike eluiga võib kogeda täiuslikku harmooniat ja samas arusaamatut kakofooniat.

Tühjad pesakastid sümboliseerivad Eestis väljasurnud linnuliike. Iga ohustatud linnu laulu ajal süttib pesakastis valgus. Kuna helide genereerimine on täiesti juhuslik, siis ka vastavat on seda ka valgusmäng, kuna igale pesakastile vastab spetsiifiline linn.

Skulptuur viitab sellele, et meil on lindudega rohkem sarnasusi kui isegi osta oskame. Nii lindudel kui inimestel on keeruline närvisüsteem, nad on võimelised õppima ja kohanema oma keskkonnaga ning neil on võime suhelda teiste oma liikidega. Lisaks on nii lindudel kui ka inimestel keerulised sotsiaalsed struktuurid ja nad võivad moodustada pikaajalisi suhteid.

KOODA on justkui metafoor jätkusuutlikuks koos eksisteerimiseks, sellega kaasnevst raskusest ja hakkama saamisest – ellujäämiskunstist.

TEHNILINE KIRJELDUS

Skulptuur saab asetsema metallkarkassil (Keevitab kokku Kalle Pruuden), mida jäävad stabiliseerima jalgadel asetsevad rasked tänavakivi värvi betoonplaadid. Pesakastid on valmistatud taaskasutatud plastikust toodetud laudadest, ning värvitud ilmastikukindla värviga.

32 niiskuskindlas pesakastis hakkavad asetsema valgustid ja kõlarid, mis käivituvad ja kustuvad suvalises rütmis (programmeerib Kalle Tiisma). Ülejäänud pesakastid on ilma auguta ja moondunud kinnisteks blokkideks ning moodustavad ühtse monoliitse Paabeli torni.